

Se vedno prepiri

Kot znano, traja že nekaj let hud spor med skupino mladih slovenskih koroških izobražencev in vodstvom slovenskih katoliško usmerjenih političnih in kulturnih ustanov, kot sta vodstvo katoliškega političnega tabora in Mohorjeva družba v Celovcu. Posebno zamero pa kaže določena skupina mladih izobražencev in slovenskih univerzitetnih študentov na Dunaju na znanega patra Tomažiča, ravnatelja študentskega doma »Korotan«. O tem sporu smo svoj čas že poročali in izrazili tudi obžalovanje, da je prišlo do tega spora in to iz razlogov, ki jih nikakor ni mogoče označiti za resnično važne.

Zdaj je izdala skupina študentov na Dunaju prvo številko novega lista na osmih straneh pod naslovom »Kladivo«. Kot lastnik, izdajatelj in založnik je podpisana Slovenska kulturno-politična organizacija, kot odgovorni urednik pa Mirko Messner na Dunaju. Vsebinska je satirična in ironična ter seveda močno polemična proti zgoraj omenjenim ustanovam. Kot ljudje, ki nam niso točno znani razlogi za spor — nobena stran ni čisto jasna v navajanju svojih argumentov, ki pa morajo imeti globlje vzroke — se ne moremo spuščati v ocenjevanje, kdo ima prav in kdo ne. Zdi se pa, da je v tem sporu nekaj abnormalnega in da že daleč presega običajne spore med »mlado« in »staro« generacijo. Kot tržaški in primorski Slovenci pa močno obžalujemo, da je sploh prišlo do tako hudega spora, ki hromi politično in kulturno življenje na Koroškem in odtujaže mlado generacijo od dela. Za to je nedvomno nekoliko kriva starejša generacija, ki ni znala mladih pravočasno pritegniti h konkretnemu delu in jim naložiti resnično odgovornost za slovenske javne politične in kulturne zadeve. To je žalostna tradicija na Koroškem.

Vse pa daje sklepati, da je kriva tudi mlada generacija, ki slepo posnema bojne parole in ideologijo študentskih levičarskih skupin oporečnikov v Franciji in Nemčiji ter skuša prilagajati tamkajšnja gesla in metode oporekanja tudi na popolnoma drugačne razmere na Koroškem, kar dokazuje neko čudno odtujenost stvarnim koroškimi razmeram, posebno pa življenju koroških Slovencev. To pomeni plavanje v tujih političnih ideologijah, pri čemer pa mladi ne vidijo razmer v domačih vaseh. Pričakovali bi, da bodo študentje šli po koroških vaseh in trgih ter iskali stika s slovenskimi ljudmi, jih bodrili, krepili njihovo narodno zavest in zaupanje v bodočnost slovenstva ter zbirali podatke o konkretnem življenju koroških Slovencev ter jih objavljali v obliki anket, člankov, socioloških razprav in predavanj. Tako pa ostaja stvarnost koroških vasi in trgov, stvarnost slovenskega ljudstva na Koroškem, v njihovih člankih in listah nekaj oddaljenega, za nas pa meglene in nepoznanega.

Mislimo, da igra na obeh straneh, posebno pa na strani mladine veliko vlogo afekt, zamera, ki nima čisto racionalnih vzrokov. Saj za slovenskega koroškega študenta po našem ni

VOJAŠKI USPEH, A VELIKE POLITIČNE TEŽAVE

Skupna ameriško-južnovietnamska vojaška akcija je doživela, po vseh poročilih in znakih sodeč, resničen vojaški uspeh, saj je ameriško-južnovietnamski korpus razdeljal na stotine utrd, ki so varovale slovito »Ho-Si-Minhovo stezo« skozi džunglo formalno nevtralne Kambodže, ki pa se ji je zgodilo tako, kot se navadno zgodi nevtralnim, ki niso močni. Najprej je morala pustiti pod pritiskom Kitajcev in Severnovietnamcev in se delati, da ne vidi in ne sliši nič, kar se je dogajalo v džunglah ob njeni vzhodni meji. Potem pa je to razdražilo Američane in Južnovietnamce, ki so najprej organizirali s pomočjo svojih ljudi državni udar proti knezu Sihanuku, ki se je imel za boljšega diplomata, kot je v resnici bil, nato pa so vdrli v deželo, da uničijo »Ho-Si-Minhovo stezo« in tako preseka najvažnejšo preskrbovalno pot vietkongovcev. To bo — tako upajo Američani — skrajšalo vojno v Vietnamu. Ekspedicijski korpus je odkril ob »Ho-Si-Minhovi stezi« dve ogromni podzemeljski utrdbi z velikanskimi zalogami municije in orožja ter živil, zlasti riža. Vse to je padlo v roke vdornikom. Akcija se je posrečila do takšne mere, da so se začele ameriške čete že vračati v Južni Vietnam. Predsednik Nixon je vsekakor že prej odredil, da se ne smejo oddaljiti več kot 35 km od južnovietnamske meje.

Ameriško-južnovietnamsko ladjevje je prodrlo tudi po reki Mekong do kamboške prestolnice Phnem Penh in jo rešilo obroča komunističnih in knezu Sihanuku ter njegovi begunski vladi zvestih sil, čeprav le začasno. Pričakovati je namreč, da bodo te svoje napade obnovile, ko se bodo Američani in Južnovietnamci umaknili. Direktnih

najbolj nujno, da mora sneti križ s stene v svoji študentski sobi v »Korotanu« na Dunaju, drugače da mu ni mogoče bivati v tem dom, ki paga je vendarle zgradil, v glavnem kot sad lastne požrtvovalnosti in organizacijske spretnosti, katoliški duhovnik p. Tomažič. Kajti najbolj nujno je, da imajo slovenski študentje na Dunaju svoj dom in da lahko v miru študirajo. Vse drugo zaenkrat ne bi smelo biti tako važno, nikakor pa ne vzrok take ihte in zamere. Na strani starejših pa bi morali pokazati več psihološkega razumevanja za mlade in za ideje, ki jih razganjajo, ter bolj potrpežljivo in predvsem z večjo ljubeznijo do mladih, tudi če delajo napake, čakati, da se to vrenje izčisti ter da kot značajni dozori. Želeti je, da bi se tega zavedlo predvsem vodstvo Mohorjeve družbe v Celovcu, ki zamuja verjetno dragocene trenutke za odkrit in iskren dialog z mladimi, tudi če jih hoče prepričati, da po sedanji poti ne bodo ničesar ko-

(dalje na 2. strani)

spopadov z njimi so se izogibale in se rajši umikale pred njimi ter se skrivale v džungli. Ker se bliža deževna doba, ki traja pol leta, menijo Američani, da se komunistom in Sihanukovim silam ne bo posrečilo ponovno preiti v močen napad, dokler deževna doba ne mine.

Uničenje »Ho-Si-Minhove steze« in razkritje njenih skrivnosti pomeni hud udarec za vietkongovce in Severnovietnamce, pa tudi za ugled Nixonove vlade doma in v svetu. Tuji komentatorji v glavnem menijo, da se Nixon ne bi bil smel vdati pritisku svojih generalov, ki so videli samo pomen vojaške akcije, niso pa premislili, kako bo vdor v Kambodžo vplival na svet, ki se boji razširitve vojne v Indokini. Tako se zdaj zadovoljno smehljajo ameriški generali, ker so jo zagodli vietkongovcem in Severnovietnamcem, s tem pa tudi Kitajcem in Rusom, ko so razdrli najvažnejšo njihovo preskrbovalno zvezo, roke pa si tare od neprijetnih skrbi predsednik Nixon, ki mora to akcijo zagovarjati pred domačo in tujo javnostjo, a brez resnično močnih pravnih in moralnih razlogov, ki jih terja idealistično javno mnenje. Izgovarjati se more samo na vojaške razloge.

Ameriški pacifisti, zlasti mladina so prirejali po vseh Združenih državah bučne demonstracije proti vdoru v Kambodžo in Nixonu se ni posrečilo, da bi bil študente prepričal, da je bilo to nujno, ker so tako zahtevali vojaški razlogi in realistična presoja položaja, češ saj je Sihanuk prvi prelomil nevtralnost in vietkongovci ter Severnovietnamci so bili tisti, ki so ob njegovem pasivnem zadržanju prvi vdrli v Kambodžo. Študentje in pacifisti vidijo samo dejstvo in nočejo razpravljati o vzrokih. Demonstracije so zahtevale celo nekaj mrtvih, ker je narodna garda ostro reagirala na nemire na cestah. Trenutno pa se je položaj že izboljšal, delno tudi zato, ker se Nixon brez bojazni spušča v diskusijo z demonstranti, in ker je zagotovil, da bodo do konca junija vse ameriške čete zapustile Kambodžo.

Seveda pa se do takrat lahko marsikaj zgodi, zaradi česar bo Nixon morda menil, da mora obdržati del čet tam ali jih spet poslati tja. Gotovo je, da Američani ne bodo dopustili, da bi Kambodža padla nazaj v Sihanukove in s tem v komunistične roke. Toda ključ do miru v južnovzhodni Aziji je vsekakor v Vietnamu in to v pametni politični rešitvi južnovietnamskega vprašanja, na osnovi resnično svobodnih volitev. Vendar na to uho sta zdaj še obe strani gluhi, ker obe hočeta še vedno »totalno rešitev« samo v svojem smislu, in se ne menita bogve kaj za to, kaj misli o tem vietnamsko ljudstvo, ki pa kaže, da je vojne vedno bolj sito.

RADIO TRST A

♦ NEDELJA, 17. maja, ob: 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. maša; 9.45 Glasba za kitaro; 10.15 Poslušali boste 10.45 V prazničnem tonu; 11.15 Oddaja za najmlajše: G. Fanciulli »Cvet«. Prevedel in dramatisiral M. Košuta. Tretji in zadnji del; 12.00 Nabožna glasba; 12.15 Vera in naš čas; 12.30 Staro in novo v zabavni glasbi predstavlja Naša gospa; 13.00 Kdo, kdaj, zakaj; 13.30 Glasba po željah; 14.15 Glasba iz vsega sveta; 15.30 G. D'Agata »Prodajavec CE/402«. Radijski oder, režira Peterlin; 16.35 Revija orkestror; 17.30 »Primorska poje«; revija primorskih zborov (2. oddaja); 18.00 Miniaturni koncert op. 65; 18.45 Bednarik »Pratika«; 19.00 Jazzovski kotiček; 19.15 Sedem dni v svetu; 19.30 Melodije iz filmov in revij; 20.00 Šport; 20.30 Iz slovenske folklore: V starih časih »Mati buožja, prid' n'm na pomuč«, priprav. Reharjeva; 21.00 Semeni plošč; 22.00 Nedelja v športu;

♦ PONEDELJEK, 18. maja, ob: 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 11.50 Trobentač Farmer; 12.10 Kalanova »Pomenek s poslušavkami«; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Tržaški mandolinški ansambel vodi Micol; 17.20 Za mlade poslušavce: Čar glasbenih umetnin; 17.35 Jež: Italijanščina po radiu; 17.55 Vaše čtivo; 18.15 Umetnost; 18.30 Zbor »A. Illersberg« iz Trsta pod Galgardijskim vodstvom; 18.50 Westonov orkester; 19.10 »Odvetnik za vsakogar«; 19.15 Zbrane melodije; 20.00 Šport; 20.35 Pesmi od vsepovsod; 21.05 Kulturni odmevi; 21.25 Romantične melodije; 21.45 Slovenski solisti. Trio Lorenz. Arnič. Trio; 22.05 Zabavna glasba.

♦ TOREK, 19. maja, ob: 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 11.15 Saksofonist Golson; 13.30 Glasba po željah; 17.20 Za mlade poslušavce: Plošče za vas, pripravljiva Lovrečič - Novice iz sveta lahke glasbe; 18.15 Umetnost; 18.30 Komorni koncert; 19.00 Otroci pojò; 19.10 Andrej Budal o sebi in o svojem literarnem delu; 19.25 Basiev veliki orkester; 19.45 Zbor »J. Gallus« iz Trsta vodi Vrabec; 20.00 Šport;

♦ SREDA, 20. maja, ob: 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 11.50 Harmonikar Jo Sony in orkester; 12.10 Brali smo za vas; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.20 Za mlade poslušavce: Sodobne popevke; 17.35 Jež: Italijanščina po radiu; 17.55 Ne vse, toda o vsem; 18.15 Umetnost; 18.30 Sopranistka Dandoy, pri klavirju Maranzana; 18.45 Ansambel »Guerra Peixe e seus Musicos«; 19.10 Higiiena in zdravje; 19.20 Ljudske pravljice in povedke; 19.35 Jazzovski ansambli; 20.00 Šport; 20.35 Simf. koncert;

♦ ČETRTEK, 21. maja, ob: 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 11.50 Pianist Garner; 12.00 Pod farnim zvonom župne cerkve v Boljuncu; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.20 Za mlade poslušavce: Ansambli na Radiu Trst; 17.35 Jevnikar »I Slovenščina za Slovence«; 17.55 Kako in zakaj; 18.15 Umetnost; 18.30 Umetniki in občinstvo, pripravljiva Pertot; 19.00 Poje Rita Pavone; 19.10 »Pisani balončki«; 19.40 Motivi, ki vam ugajajo; 20.00 Šport; 20.35 M. Tonecki: »Gospe ubivajo gospode«. Radijska igra; 21.25

♦ PETEK, 22. maja, ob: 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 12.10 Pravni položaj žene v Italiji; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 13.00 Kvartet Ferrara; 17.20 za mlade poslušavce: Glasbeni mojstri - 17.35 Jež: Italijanščina po radiu; 17.55 Ne vse, toda o vsem; 18.15 Umetnost; 18.30 Sodobni slovenski skladatelji, Srebotnjak: Antifona. Simf. orkester Slovenske filharmonije vodi Miserit; 18.45 Les Swingle Singers; 19.10 W. Cesarini Sforza: Pravo in krivo - o razvoju moralnih in pravnih pojmov - 8. oddaja; 19.25 Priljubljene melodije; 20.00 Šport; 20.35 Delo

♦ SOBOTA, 23. maja, ob: 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 12.10 Kulturni odmevi; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Glasba iz vsega sveta; 15.55 Avtoradio; 16.10 Operetne melodije; 16.30 G. C. Croce »Bertoldo«. Drugi del. Izvajajo dijaki slovenskih višjih srednjih šol v Trstu; 16.50 Orkestri in zbori; 17.20 Dialog; 17.30 Za mlade poslušavce; 18.15 Umetnost; 18.30 Vokalni oktet »Planika« iz Gorice vodi Valentincič; 18.50 Hughesov orkester; 19.10 Theuerschuh »Družinski obzornik«; 19.30 Zabavali vas bodo; 20.50 Nenavadne in sprivnostne zgodbe: »Mary Celeste«.

Koroško mnenje o občinskih volitvah na Koroškem

V nedeljo, 26. aprila, so bile na Koroškem občinske volitve. Avstrijska socialistična stranka je pridobila 10.322 glasov, Ljudska stranka 5978. Prva je dobila 1191 občinskih mandatov, Ljudska stranka 703. Liberalna in komunistična lista sta nazadovali.

»Naš tednik«, glasilo koroških Slovencev nemarksistov, komentira ovlitve v slovenskem delu Koroške takole:

Za nas koroške Slovence je posebno zanimiv rezultat v naših dvojezičnih krajih, posebno še v občinah, kjer smo vložili lastno slovensko listo. So to občine Suha, Pliberk, Bistrica nad Pliberkom, Globasnica, Žitara ves, Dobrla ves, Škocijan, Šmarjeta v Rožu, Sele, Kotmara ves, Hodiše, Bistrica v Rožu, Št. Jakob v Rožu, Rožek, Ledince in Skofiče. V Logi vesi je na skupni listi kandidiral zaveden Slovenec na prvem mestu. V občinah Bekštanj, Svetna ves in Galicija Slovenci tokrat nismo več vložili lastne liste, ker so tam kandidirali zavedni Slovenci na izgednih mestih. V Bekštanju je Avstrijska ljudska stranka sprejela na izgedno prvo mesto Slovenca Mirka Tavčarja, zato je tembolj razveseljivo, da je ÖVP v tej občini mogla pridobiti še šesti mandat. Vsekakor znak zaupanja naših ljudi v krajevne strankine mandatarje.

V občinah, kjer smo kandidirali z lastnimi listami, smo dosegli Slovenci 26 mandatov, če prištejemo še logoveške, kjer kandidira Slovenec na prvem mestu — pa 31. To je vsekakor lep uspeh, če pomislimo, da v nekaterih občinah nismo več vložili liste in da kandidirajo zavedni Slovenci v marsikateri občini tudi na listah obeh večinskih strank. Skupno je bilo oddanih za naše liste 3224 glasov, medtem ko smo leta 1964 dosegli le 2924 glasov v istih občinah. V Pliberku, Suhi, Dobrli vesi in Žitari vesi so slovenske liste uspele pridobiti tudi mandat več kot poprej. Seveda pa ne smemo prezreti, da smo v nekaterih občinah nazadovali in zgubili skupno devet mandatov. Vsekakor pa je treba še dodati, da bodo v Pliberku, v Globasnici, v Bistrici nad Pliberkom in v Bistrici v Rožu slovenski mandatarji odločali o bodočem županu, če ne bosta večinski stranki našli medsebojnega sporazuma. V teh občinah bodo morali slovenski občinski možje pretčtati vse argumente in trezno

presoditi, koga bodo podprli pri županovih volitvah.

Zanimivo je še stanje pri večinskih strankah v naših dvojezičnih občinah. ÖVP je pridobila v občinah, kjer so bile vložene slovenske liste, 14 mandatov, zgubila jih je 7 (+7), medtem ko so socialisti pridobili 16 mandatov in jih 10 (+6) zgubili. Viden prirastek socialističnih glasov imamo v Globasnici in Svetni vesi, ÖVP pa je močno (kar za več mandatov) napredovala v Št. Jakobu v Rožu in v Galiciji (kjer ni bilo več slovenske liste).

— o —

DIPLOMATSKI OBISK

Zunanji minister Moro razvija zadnje tedne živahno mednarodno politično delo. Pred dnevi se je vrnil s političnega potovanja po evropskem jugovzhodu.

Zdaj se pa pripravlja na drugo pot, na bližnji Vzhod, kjer neprestano tli žerjavica novih sporov in spopadov med Arabci in Judi. Zato je vso politično javnost presenetila zadnja vest, da bo šel zunanji minister Moro na politične razgovore v Kairo. Povabil ga je egiptovski zunanji minister Mahmud Riad. Obisk sta sočasno napovedala italijanska in egiptovska vlada za dneve od 21. do 24. maja.

Govori se, da ima Moro tudi od drugih vlad priporočilo za posredovanje med Nasserjem in izraelsko predsednico Goldo Myer.

POGAJANJA MED VLADO IN SINDIKATI

V sredo je prišlo do prvega razgovora med vlado in sindikati o zahtevah teh zadnjih glede raznih socialnih, gospodarskih in političnih reform. Sindikati so poudarili, da »naj pridejo preko njih do udeležbe v vladni sile, ki so izšle iz odporniškega gibanja, in da je treba izvesti čimprej prehod iz liberalne v moderno demokratično državo.« Prihodnji sestanek z vlado bo v torek. O prvem so bile izrečene ugodne ocene.

— o —

V Beogradu se vrši simpozij o »totalni obrambi« jugoslovanskih narodov. Tito je poslal udeležencem, med katerimi so znanstveniki, spomenico, v kateri je poudaril pomen take obrambe za neodvisnost jugoslovanskih narodov in vse države.

Še vedno prepri na Koroškem

(Nadaljevanje s 1. strani)

ristili svojemu ljudstvu, ampak še pospešili njegov moralni in narodnostni razkroj.

To velja seveda za tisto koroško študentsko mladino, ki oporeka vodstvu koroških slovenskih ustanov iz razlogov, ki se jim zdijo upravičeni, ne da bi pri tem pozabili, kakšne zasluge imajo te ustanove in posebno Mohorjeva družba za koroško in tudi vse ostalo slovenstvo. To je mladina ki počenja kar počenja iz idealnih razlogov, ker meni, da pač mora oporekati tistemu, kar se ji zdi zastarelo in potrebno prenovitve. Ne more pa taka dobrohotnost veljati za tisto čudno, nenormalno zagrizeno skupinico mladih, ki so se na vrat na nos vrgli v anarhistično ideologijo oporečnikov milijonarških sinčkov, kot je Kohn Bendit, in ki z naslodo žalijo tako verski kot moralni čut velike večine koroških Slovencev ter se vedejo kot paglavci, kar dokazujejo tudi s svojim

izrazoslovjem in proslavljanjem pornografije. V tem pač ni resnične revolucionarnosti in plavanja proti toku, ampak vračanje v ideološki primitivizem in v razcivliziranje, v skladu z anarhičnimi zmotnimi prividi, da si bo človek lah ustvaril paradiž na zemlji, če bo zavrgel omiko, ki si jo je človeštvo s trudom zgradilo v tisočletjih. Zavajanje koroških Slovencev, da oddajajo svoj glas avstrijski komunistični partiji, ki je danes popolnoma brezpomemben političen faktor, pomeni tako idejno kot politično hudo zgrešeno gesto, ki more koroškemu slovenstvu samo škodovati, hkrati pa je tudi dokaz, kako daleč so se ti aktivisti tujih oporečniških ideologij že odtujili koroški slovenski stvarnosti, neglede na to, če je vesela ali žalostna.

Opazovavec

Izdajatelj: Engelbert Besednjak nasl. ♦ Odgovorni urednik: Drago Legiša ♦ Tiska tiskarna »Graphis« Trst

Začetek gradnje avtoceste Vrhnika-Postojna

Te dni so začeli graditi v Sloveniji prvi približno 31 km, stala pa bo okrog 44 milijard starih dinarjev. 40% te vsote bo prispevala Mednarodna banka za obnovo in razvoj, ostalo pa republika Slovenija. Cesta bo široka 26,5 m in bo imela 4 pasove, največji vzpon bo znašal okrog 4%. Na licitaciji, ki je bila 21. januarja letos, so za gradnjo ceste izbrali naslednja podjetja: »Jugoslavijaput« iz Beograda, »Mavrovo« iz Skopja in dve poslovni združenji iz Slovenije: GAST in GIPOS. V slednjem sodeluje tudi gradbeno podjetje »Primorje« iz Ajdovščine. Ker je stara cesta Postojna-Ljubljana preobremenjena, bodo ves potrebni material dovažali po železnici, cesto pa bodo uporabljali le za najnujnejše prevoze.

Avtomobilski promet na slovenskih cestah, zlasti pa na trasi Sentilj-Ljubljana-Nova Gorica, iz leta v leto nezadržno narašča. Leta 1957 je na tej prometni žili v 24 urah prešlo 700 motornih vozil, leta 1967 že 5590, leta 1968 pa kar 6735. Cesta postaja torej vsako leto manj propustna, manjša se tudi povprečna hitrost, ki sedaj znaša komaj 56 km na uro. Situacija postaja kritična zlasti poleti ob višku turistične sezone. Tudi pozimi ni nič bolje, saj je bila cesta minulo zimo zaradi prometnih zastojev, ki jih je povzročil sneg, večkrat zaprta.

Slovenija leži na zelo važnem mednarodnem prostoru, vendar obstaja nevarnost, da bo ostala osamljen prometni otok. Znano je, da se na italijanski strani v bližini Gorice avtomobilska cesta že bliža državni meji. V načrtu je tudi cesta Videm-Trbiž in od tam naprej v Avstrijo. Avstrijci so že zgradili avtocesto od Dunaja do Dunajskega Novega mesta, gradijo pa jo naprej proti jugu, kjer se bo pri Gradcu obrnila na zahod proti Celovcu in Beljaku in se bo tam navezala na italijansko cestno omrežje. Prav tako je v načrtu avtocesta Salzburg-Celovec, ki naj bi bila podaljšek nemških avtomobilskih cest proti Avstriji. Če v bodočnosti ne bo odpravljena ovira, ki jo predstavlja Podkorensko sedlo, se bo cesta tu ustavila ali pa obrnila drugam, in to mimo slovenskega ozemlja.

Dolžina bodoče ceste Vrhnika-Postojna je

Gradbeniki in investitor računajo, da bodo prvi avtomobili po novi cesti stekli konec leta 1972.

V. M.

Pisma uredništvu

Objavljamo izredno lepo in ganljivo pismo, ki smo ga prejeli od naše nove naročnice v Beneški Sloveniji in ki dokazuje, kaj nekaterim pomeni natisnjena slovenska materina beseda:

Dragi prijatelj Novi list!

Prav srčno lepo Vas zahvaljujem da ste ustregli moji srčni želji. Lepa hvala tudi za dopisnico odgovor. Bomo usaj imeli nekaj za čitati, saj srčno ljubimo slovensko materino in očetno govorico... Zato ne zastopimo usega Italijansko. Saj je bilo use slovensko tu in še zdaj usi govore slovensko. Samo knjig in besedila slovenskega ni, samo italijansko.

Torej srčna hvala za ustrežbo. Tu vam pošiljam danes celoletno naročnino:::

Lep pozdrav in srčna hvaležnost Vam...

Mislimo, da bi bilo lepo, če bi vsi Slovenci, zlasti pa izobraženci tako ljubili slovensko besedo.

Neokusni prizori na tržaški železniški postaji

Potniki, ki prihajajo z železnico v Trst, in Tržačani, ki imajo opraviti na tržaški železniški postaji, so pogosto priče zelo neokusnih prizorov. V nedavno zgrajenem podcestnem prehodu pred postajo se pogosto nastavljajo tako čez dan kot tudi v večernih urah berači in to prav na tak način, da vzbujajo ne samo usmiljenje, ampak tudi gnus. Nekateri so do skrajnosti zanemarjeni po telesu in obleki, verjetno pa tudi hudo bolni ali pijani, sedeč po napol ležeči drži in ždenju. Drugi pa se sezujajo in razkazujejo svoja pohabljenost stopala. Prizori, kot jih je danes težko videti na najbolj odročnih romarskih krajih, so postali nekaj običajnega pred moderno železniško postajo mesta s četrto milijona prebivalcev in z velikanskim dotokom tujcev.

S tem nočemo odvrčati ljudi od del usmiljenja. Toda v državi, kot je Italija, s tako napredno ustavo in zakoni ter s tako mogočnimi sindikati, da lahko paralizirajo javno življenje, kadar hočejo, bi moralo biti že urejeno vprašanje socialne pomoči najrevnejšim, da bi jim ne bilo treba beračiti na take neokusne in tudi zanje same ponižujoče načine.

Opozarjamo na ta pojav pristojne oblasti, da poskrbe za te reveže, če so res potrebni pomoči, kajti potem spadajo med tiste, ki jim je družba dolžna pomagati mnogo prej kot npr. nameščencem ACEGATA, ki niso zadovoljni s svojimi mezdami. Če pa le izkoriščajo usmiljenje soljudi, naj take oblike beračenja in na tako izpostavljenem kraju preprečijo.

D. V.

Razmišljanja

Igor Tuta: NAŠA STVARNOST

III.

O naši etnični skupnosti se je in se tudi bo med nami še veliko pisalo. Toda dve stvari moram takoj ugotoviti. Prvič, da marsikdaj ti spisi krepko mahajo mimo svojega cilja in drugič, kolikor so ti posegi resni, nosijo na sebi vidne znake sporadičnosti zlasti zavoljo pomanjkanja resnične želje, da bi se načeti problemi tudi razrešili. Skratka, ker diskutije o naši manjšini med nami samimi niso koordinirane, največkrat izgubijo iz vidika končni cilj, postanejo nesmotrne in zaidejo kaj kmalu v vrtičkarstvo. Kaj hočemo! Če nas pri Obelisku ne pozdravi napis Opčine, ali če na sodišču ne smemo pozdraviti sodnika z domačim Bog daj dober dan, to ni naša krivda. Stoodstotno pa smo sami krivi, ko rase v nas samih »malodušja sled«, če se nam izgublja mladina, če nam znotraj naše etnične skupnosti gre, kakor gre. Predvsem nam manjka iskrena želja nekaj doseči, tudi če bom moral popustiti kaj jaz ali ti, ali še bolje kar oba. Zdi se mi, da se je zaupanje med nami že davno odpravilo iskat sreče drugam. Pred leti je Boris Pahor iskreno vrgel na eno izmed predavateljskih miz predlog o formiranju koordinacijskega odbora naših razum-

nikov za smotrno reševanje manjšinskih problemov. In kdo je ta dalekovidni predlog pobral? Menda čistilka, ki je naslednjega dne pospravljala dvorano. Vidite, takšni smo! Majhni, bedni, zaljubljeni v svoje ime, prilepljeni na svoje papirnate zvonce, kjer vsakdo kar se da močno vleče na svojo vrv. Pride Kocbek in nam govori o Malem Mojzesu, ki naj bi ga odkrili med nami, mi pa sedemo in napišemo, da je Kocbek Trojanski konj, ki ga marksist pošilja h kristjanu. Da bi iz tega neodgovornega igranja z lastno usodo izvezal kakšno skupino? Ne, naj ostane po Kravosovo — vse obtožujem. Sicer bi naši katoličani le imeli kakega fanta na teologiji, tako pa, kdo bi zastavljal svoj življenjski kapital na nestvarno in na nestalno karto tukajšnjega slovenskega duhovništva. In bi naši marksisti končno le zgradili mladega in odprtega marksista Garaudyjevega tipa, s katerim bi se razgledan kristjan lahko resno pogovoril. Tako pa sta oba, mladi teolog in marksist pustila »uka žejo« in blaženo brcata brezproblematično žogo po naših igriščih.

No ja, šport in politika, dva hobbyja, ki sta že od nekdaj vznemirjala srca naših so-

državljanov po športnih in političnih tribunah. Slovenci pa smo bili med raznimi Prešerni, Cankarji in Župančiči salonsko povedano preveč gospodje za žogo in za organizirano spletkarjenje. Seveda ne vsi in ne vedno! In vsej tej svoji slavni tradiciji, ki se ji tuji in veliki narodi ne morejo naučiti, vsej tej tradiciji v brk smo v zamejstvu le še ponosni športniki in vzvišeni politiki. Saj nisem ne proti športu in še manj proti političnemu doživljanju. Toda slovenski atlet na športnih igrah le ni pokazal tiste duhovne globine in tiste srčne kulture v kolegialnosti in v športnem ravnanju, ki čisti agonizem dvigne nad osebnost ali skupinski spopad. In naš politik? Kaj naj bi o njem napisal, da je širok, dalekoviden, nepristranski. Tudi tu se je naš človek brez kompleksov vživel v vzdušje svetovnega političnega izigravanja. Komu naj se mladi človek zaupa, mar tistim politikom, ki si po našem časopisju napovedujejo tiskarske dvoboje.

Za Slovence tu in zdaj je veliko pomembnejše, da se del naših politikov vrže na proučevanje vzporednega procesa kmet-malo-meščan-meščan in vzporedno istočasno Slovenec-polSlovenec-Italijan. Potem pa mora s svojo politično organiziranostjo poseči v ta za nas tako poguben razvoj. Zakaj naše osnovno vprašanje niso slovenski napisi in dober dan na sodišču, naš bistveni problem je ostati in biti Slovenec.

Tržaškega

Seznam kandidatov slovenskih list za upravne volitve 7. junija

V sredo, 13. t. m. je ob 12. uri potekel rok za vlaganje kandidatnih list za občinske in pokrajinske volitve. Zato imamo danes pregled vseh list in kandidatov, ki bodo 7. junija nastopili na volitvah.

Za pokrajinske volitve je bilo predloženih skupno deset list. Skupna slovenska lista, na kateri kandidirajo predstavniki Slov. skupnosti in SDZ, si je priborila zadnje mesto na glasovnici, ker je bila vložena nekaj minut pred potekom predpisanega roka. Njeni kandidati so:

1. LEGIŠA dr. Dragomir, volilno okrožje Devin-Nabrežina;
2. SOSIČ inž. Milan, volilno okrožje Milje;
3. SOSIČ inž. Milan, volilno okrožje Dolina;
4. SIMČIČ dr. Teofil, volilno okrožje Trst I;
5. DOLHAR dr. Rafael, volilno okrožje Trst II;
6. STARC dr. Milan, volilno okrožje Trst III;
7. TUTA Igor, volilno okrožje Trst IV;
8. MARC dr. Rudolf, volilno okrožje Trst V;
9. HAREJ dr. Zorko, volilno okrožje Trst VI;
10. METLIKA Silvester, volilno okrožje Trst VII;
11. REBULA Vladimir, volilno okrožje Trst VIII;
12. MARC Ignác, volilno okrožje Trst IX;
13. UDOVIČ Peter, volilno okrožje Trst X;
14. GUŠTIN Karel, volilno okrožje Trst XI;
15. LEGIŠA TRČELJ dr. Marta, volilno okrožje Trst XII;
16. JERCOG Valentin, volilno okrožje Trst XIII;
17. LEGIŠA dr. Dragomir, volilno okrožje Trst XIV;
18. DEBELIS Alojz, volilno okrožje Trst XV;
19. ŠTOKA dr. Drago, volilno okrožje Trst XVI;
20. TERČON Josip, volilno okrožje Trst XVII;
21. MLJAČ dr. Franc, volilno okrožje Trst XVIII;
22. ZAHAR Marijo, volilno okrožje Trst XIX;
23. SOSIČ Zoran, volilno okrožje Trst XX;
24. SOSIČ inž. Milan, volilno okrožje Trst XXI.

V občini *Devin - Nabrežina* je Skupna slovenska lista, na kateri kandidirajo predstavniki Slov. skupnosti, SDZ in Slovenske levece, na četrtem mestu na glasovnici. Njeni kandidati so:

1. LEGIŠA dr. Dragomir, dosedanji župan, častnikar, Devin;
2. ANTONIČ Ivan, kmet; Cerovlje;
3. BREZIGAR Bojan, visokošolec; Nabrežina;
4. FRANČESKIN Miroslav, obrtnik; Nabrežina;
5. GRUDEN Anton, delavec; Nabrežina;
6. GRUDEN Stanislav, kmet, Mavhinje;
7. JEŽ dr. Janko, ravnatelj slov. učiteljskega, Sosljan;
8. KOSMINA Stanislav, trgovec, Nabrežina;
9. KUK Bruno, delavec, Praprot;
10. LEGIŠA Alojz, delavec, Stivan;
11. LEGIŠA por. TERČELJ dr. Marta, profesorica, Vižovlje;
12. LUPINC Danilo, delavec, Praprot;
13. MERVIC Josip, upokojenec, Devin;
14. PIPAN Robert, kmet; Mavhinje;
15. REBULA dr. Alojz, pisatelj, profesor; Šempolaj;
16. ŠUŠTERŠIČ Srečko, učitelj; Prečnik;
17. TERČON Antek, uradnik; SESLJAN;
18. TERČON Josip, dosedanji obč. odbornik, trgovec, Nabrežina;

19. TERČON Just, kmet; Slivno;
20. TUTA Igor, visokošolec, Sosljan.

V občini *Zgonik* je Skupna slovenska lista na prvem mestu. Njeni kandidati so:

1. REBULA Vladimir, dosedanji obč. svetovalec, uradnik; Mali Repen;
2. KRALJ Josip, uradnik; Gabrovec;
3. MILIČ Sergij, vrtnar; Koludrovica;
4. GRUDEN Joško, delavec; Salež;
4. GRUDEN Srečko, delavec; Samatorca;
6. MILIČ Mario, bolničar; Mali Repen;
7. SARDOČ Bruno, kamnosek; Briščiki;
8. SEDMAK Srečko, gostilničar; Devinščina;
9. ŠKRK Alojz, kmet; Salež;
10. ŠTOLFA Srečko, kmet; Salež;
11. ŽIGON Miroslav, kmet, dosedanji občinski svetovalec; Zgonik;
12. ŽIVEC Božidar, delavec; Zgonik.

Tudi v občini *Repentabor* je Skupna slovenska lista na prvem mestu. Na listi kandidirajo:

1. GUŠTIN Mihael, dosedanji župan, Col;
2. DOLJAK Jože, delavec, dosedanji obč. odbornik, Veliki Repen;

3. GUŠTIN Emil, upokojenec; Veliki Repen;
5. GUŠTIN Karel, trgovec; Col;
5. GUŠTIN Milan, delavec; Veliki Repen;
7. HROVATIČ Milan, delavec; Veliki Repen;
8. KUTIN Ivan, upokojenec; Fernetiči;
9. MILIČ Alojz, železničar, dosedanji občinski odbornik; Veliki Repen;
10. MILIČ Karel, gostilničar; Col;
11. ŠKABAR Roman, zidar, Veliki Repen;
12. ŠKABAR Karel, kamnosek; Veliki Repen.

V občini *Dolina*, kjer kandidirajo le predstavniki Slovenske skupnosti, je slovenska lista na četrtem mestu. Njeni kandidati so:

1. PETAROS Glavko;
2. ŠTRAJN Josip;
3. ZOBEC Bogomil;
4. ZAHAR Marijo;
5. ZULJAN Ivan;
6. KOSMAČ Niko;
7. GROPAJC Danilo;
8. ŽERJAL Mirko;
9. SMOTLAK Ernest;
10. TUL dr. Alojz;
11. BERNHARDT Edvard;
12. JURJEVIČ Albin;
13. RAŽEM Milan;
14. ŠTEFANČIČ dr. Aldo;
15. SEDMAK Ivan;
16. MAHNIČ Karel;
17. ŠTURMAN Kazimir;
18. SANCIN Karel;
19. METLIKA Silvester;
20. KOCJANČIČ Valentin;

Seje Sveta Slovenske skupnosti

V nedeljo, 10. t. m., se je v Trstu sestala svet Slovenske skupnosti ter razpravljala in sklepal o upravnih volitvah, ki bodo 7. junija. V tej zvezi je z velikim zadovoljstvom najprej vzel na znanje, da je bila v soboto, 9. t. m., predložena v videmski pokrajini, in sicer v občini Naborjet-Ovčja ves slovenska lista, ki jo sestavljajo pripadniki Slovenskega ljudskega gibanja. Prvič se je po dolgih desetletjih zgodilo, da so prebivalci Kanalske doline nastopili na volitvah s svojo slovensko listo.

Svet je nadalje vzel na znanje volilne priprave ter sestavo kandidatnih list v občinah tržaške pokrajine, pri čemer je ugotovil, da so slovenski volilci in volilke z izrednim zanimanjem in navdušenjem sodelovali pri vsem pripravljalnem delu.

Svet je nato še ugotovil, da so se vse slovenske politične skupine pozitivno odzvale vabilu Slovenske skupnosti za skupni volilni nastop. Svet meni, da je to nadaljnji korak k še tesnejšemu sodelovanju slovenskih političnih sil.

Na koncu je svet po daljši razpravi negativno ocenil izstop tržaške Italijanske socialistične stranke iz leve sredine v Trstu, ker je takšno ravnanje samo v škodo izvajanju že sprejetih obveznosti, zlasti tistih točk, ki zadevajo problematiko slovenske narodne skupnosti in ki bi se lahko rešile s sodelovanjem vseh naprednih političnih sil.

Svet je hkrati potrdil tudi seznam kandidatov Skupne slovenske liste za bližnje pokrajinske volitve v Trstu.

— o —

ŠOLSKE VOLITVE

Stalni učitelji na osnovnih šolah imajo pravico voliti vsako četrto leto svoje pred-

stavnike v višji svet za osnovne šole, ki deluje pri ministrstvu za javni pouk.

Letos so se mnogi slovenski stalni učitelji, ki jih je po zadnjih izpitih že precejšnje število, prvič udeležili teh volitev. Prvič so tudi predložili v Trstu svojo kandidatno listo, za katero so zbrali nad 75 podpisov. Za kandidata sta bila postavljena učitelja Marčelo Petkovšek in Armando Škerlavaj.

Pri teh volitvah sta bili predloženi samo dve kandidatni listi: italijanskega učiteljskega združenja SINASCEL in slovenska.

— o —

V sredo so stavkali slovenski šolniki v Trstu, da bi opozorili vlado na svoje potrebe in na potrebe slovenskega šolstva, ki je še vedno v glavnem v vlogi pastorke. Stavko so izvedli samostojno, medtem ko bodo stavkali italijanski šolniki v petek in soboto.

NOV JAVNI KONCERT NA RADIJU TRST A

Tržaški sedež RAI-Italijanske Radiotelevizije prireja javni koncert s sodelovanjem orglarja prof. Huberta Berganta.

Koncert bo v ponedeljek, 18. maja 1970, ob 21.00 v cerkvi Brezmadežnega Marijinega Srca v ulici S. Anastasio. Spored je posvečen orgelskim skladbam slovenskih skladateljev Premrla, Vrabca, Ramovša in Vremšaka. Tri skladbe bodo doživele prvo izvedbo: to so pred kratkim nastali »Ostinato« tržaškega skladatelja Ubalda Vrabca. »Dve koralni predigri« Primoža Ramovša in »Sonata quasi una fantasia« Sama Vremšaka. Vstop je z vabili, ki bodo interesentom na razpolago na dan koncerta v veži sedeža v ulici F. Severo, 7.

— o —

V ponedeljek izide nova številka revije »Zaliv«.

Sovodnje VOLILNE LISTE

V sovodenjski občini sta predstavljeni za občinske volitve dve listi. Podobni sta zadnjima pred štirimi leti. Prva je lista občinske enotnosti, ki ji načeluje dosedanji župan Jožef Češcut. Po večini beremo na listi že stara imena. Nova kandidata sta Ladislav Cijak iz Sovodenj in Virgil Zotti s Peči.

Druga je lista SDZ z 12 kandidati. Na njej sta dva dosedanja člana občinskega sveta, Remo Devetak in Mirko Hmeljak. Tretji bivši svetovalec s te liste, Ernest Devetak, ne kandidira več. Med novimi kandidati na tej listi je tudi Darij Durcik iz Rupe, znani trgovec s kmetijskimi potrebščinami v Gorici.

VOLILNI OKRAJI

Za bližnje volitve je Gorica razdeljena na 6 volilnih okrajev. Osrednji volilni urad je že imenoval predsednike volišč. Med njimi ni niti enega slovenske narodnosti.

V občini Doberdob sta dve volišči, prav tako tudi v Sovodnjah. V Steverjanu je eno. Tudi na teh voliščih ni izbran za predsednika kak slovenski izobraženec. Postopek se nam zdi vsekakor malo čuden, ker naredi vtis, da ni med Slovenci nobenega sposobnega moža za tako mesto.

SREBRNOMAŠNIKI

Danes praznuje pet duhovnikov goriške nadškofije 25-letnico mašništva. Posvetil jih je maja meseca 1945 nadškof Nogara v Vidmu. Med jubilarji so še trije v dušnem pastirstvu v goriški nadškofiji: dekan Chincella v Gradiški, župnik Moschion v Campolongo in Jožef Štanta, župnik v Jamljah. Gospoda Radoslav Rudež in Franc Gantar služujeta v škofiji onstran meje.

Danes, v četrtek zjutraj, so se srebrnomašniki zbrali v svetišču na Sveti gori, kjer so skupno maševali.

Vsem jubilarantom, posebno še gospodu Štanti, pošiljamo iskrene čestitke z voščili za blagoslova polna dela med njihovimi farani.

Iz Goriške

Volilne priprave in kandidatne liste

Volilne priprave za občinske in pokrajinske volitve so v glavnem že pri kraju. Včeraj opoldne je potekel rok za vložitev kandidatnih list. Večina strank je čakala skoro do zadnjega dneva za vlaganje teh seznamov. Nekatere so čakale, da si priborijo zadnje mesto na glasovnicah menda kot najbolj vidno za preproste volivce. Glavni vzrok pa so bila nesoglasja in notranja trenja pri večini strank.

Do ponedeljka so bile vložene pri osrednjem volilnem odboru tri kandidatne liste, in sicer socialnih demokratov, republikancev in misovcev. Pri teh kandidira tudi zobni zdravnik dr. Fonzari. V torek so predložili svojo listo tudi liberalci. V volilni seznam so pritegnili tudi slovenskega trgovca Egiča Winklerja.

Kot peta lista bo na volilnicah lista Slovenske demokratske zveze, ki je bila predložena v torek zvečer. Na kandidatnem seznamu je 22 imen. Na prvih mestih sta dosedanja občinska svetovalec dr. Bratina in dr. Bratuž. Izpadel je odvetnik Sfiligoj; sta pa na listi njegov sin Savo in hčerka Majda. Nekaj je tudi novih imen, med temi dr. Igor Franko, in mladih, kot so dr. Paulin, dr. Bresciani, dr. Sussi.

Popolni seznam slovenske liste je sledeči: dr. Bratina, dr. Bratuž, dr. Paulin, Ivan Ambrosi, Dušan Brajnik, dr. Bresciani, dr. Franko, Artur Koshuta, Jožef Paoletti, Alojz Persolja, Danilo Pintar, Franc Pintar, Albina Piščanc, Anton Podveršič, dr. Majda Sfiligoj, Savo Sfiligoj, Bogomir Spazzapan, Mladen Uršič in Teodor Velišček.

Na šestem mestu bo lista Italijanske socialistične stranke. Na prvo mesto so postavili tajnika goriške socialistične zveze Giorgia Dellago. Na drugem je odvetnik dr.

Sanzin, dosedanji občinski svetovalec. Med drugimi Slovenci so na listi te stranke še: občinski tajnik dr. Bukovec, časniki Marinič, pokrajinski odbornik Waltritsch.

Na sedmo mesto bo prišla komunistična lista, katere nosilec je odvetnik Battello. Na listi je tudi Miladin Černe in nekaj drugih Slovencev.

Za njo pride lista PSIUP, ki je predložila imena štiridesetih kandidatov in ki prvič nastopa pri volitvah za goriški občinski svet. Na prvem mestu je profesorica Bigi-Pirella.

Kandidatne liste krščanske demokracije in furlanskega gibanja, ki tudi prvič nastopa, so bile vložene šele včeraj opoldne.

Vseh list za goriške občinske volitve bo torej deset.

— o —

Strašna nesreča v Furlaniji, ko je vojaški avto, ki ga je prehitel drug avtomobilist, povozil 6 deklic na izletu in njihovo 21-letno učiteljico ter jih ubil, nujno zahteva odločne ukrepe za varnost pešcev na cestah.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam bili blizu ob bridki izgubi našega dragega

ANTONA HUMARJA

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nami čustvovali ob tej težki izkubi. Posebno domačemu župniku Oskarju Simčiču, darovalcem cvetja ter vsem, ki so dragega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Števerjan, 30. aprila 1970.

Žalujoča družina in sorodniki

NAŠI MOŽJE

Filip Terčelj

Rado Bednarik

II.

Terčeljeva pisateljska dejavnost sploh za služi poglavje zase. Pri Mohorjevi družbi, kjer je bil od leta 1924 dalje član ožjega književnega odseka, je izdal leta 1927 vzgojno čitanko »Za domačim ognjiščem«, da bi budil misel na toplino materine besede v družini. Enak namen je imela knjiga »Mati uči otroka moliti« (1931). Štiri leta kasneje so izšle pod psevdonimom F. Grivški črtice »Ogorki«. Dosti je pisal v nezvani in vezani besedi v razne koledarje. Zanimivi so njegovi pesniški »spomini« od rojstva preko krsta, poroke, zlate poroke, do krste med svečami mrtvaškimi:

Kapljice na steklu rosнем
v eno kapljo so se zilile:
rahlo, mehko kot spomini
v dušo mojo so zdrknile.

Tako se začenja ta prelepi niz v mohorskem koledarju 1920. Zadnje večje Terčeljevo delo v prozi so »Vozniki«, ki so bili svoječasno prepovedani in so izšli šele leta 1945. Snov je vzeta iz domačega življenja furmanov v ajdovskem kotu, živo pobarvana z domačo folkloro. Knjiga je prevedena tudi v francoščino in je prejela v Parizu celo literarno nagrado. O tem je pri-

čala (to poletje) tudi razstava zamejske knjige v Novi Gorici.

Dolga je tudi vrsta Terčeljevih pesmi, v prvi vrsti moderno čustvenih religioznih. Po večini so objavljene s psevdonimom Pelikan v mohorskih pesmaricah Božji spevi, Gospodov dan in Zdrava Marija; vseh je okrog 114. Pesmaricam je napisal tudi krasne liturgične uvode in je skupaj z Jožetom Bratužem uredil njih literarni del.

Vžigajo pa njegove svetne pesmi, med temi njegova vipavska himna:

Divja burja, sonce žgoče,
vinski griči, zgodnji ptički
in nad vsemi skalni Nanos
kakor skrbni oče.
Le poglej vinske gričel!
Cerkvice na njih so v krogu.
Bele cerkvice ovčice
čuva Mati v Logu.
Kaj zato, če burja tuli
in če močne hraste trese!
Nas Vipavcev iz doline
burja ne odnese!

To Vipavska je dolina,
zemski raj in cvetno morje,

sadni vrt, ki ga spomladi,
bela vila orje.

To dolino ogradili
so očaki tisočletni:
stari Nanos, sivi Čaven
Javornik priletni.
Tu ostanemo, kjer zrasli
smo v viharju in vročini,
dokler Bog nas ne pokliče
k večni domovini!

Terčeljevo organizacijsko, prosvetno in literarno delo je prenehalo 30. decembra 1931, ko so ga zaprli in nato konfinirali, a so ga po enem letu bolnega poslali domov, kjer pa zanj ni bilo službe in je moral v Ljubljano; tam je leta 1934 sprejel profesorsko službo na poljanski gimnaziji.

Lipetu pa se je vedno tožilo po Goriški; posebno še po končani drugi svetovni vojni, ko so se pri nas razmere tako spremenile in je začelo novo življenje. Ni mogel strpeti, 7. januarja 1946 je odšel na pot in prav na tej poti je tragično umrl, sredi zasneženih gozdov v Poljanski dolini.

Bogato je bilo življenje duhovnika in goriškega prosvetnega delavca Terčelja, veliko je moral pretrpeti; a gotovo je tudi on, utrujen, včasih razdvojen in nemiren, dočakal svoj sveti dan, ki ga je on sam imenoval: sveti mir.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

„Je res vse, kar je slovenskega, brezglavo?“

Z nekoliko zamude je izšla aprilaska številka »Mladike«. Zato pa je vsebinsko izredno zanimiva in bogata.

Uvodni članek je napisal tokrat deželni svetovalec Drago Štoka. Članek ima naslov »Je res vse, kar je slovenskega, brezglavo?« V njem kritično navezuje na knjigo pisatelja Jožeta Javorška »Kako je mogoče?«, v kateri je ta med drugim zapisal, da »vse, kar je slovenskega, je nekam brezglavo in desperantno«. Drago Štoka pripominja k temu: »Ne spominjam se, ali je bil pisatelj Javoršek kdaj na kakšni slovenski prireditvi v zamejstvu, niti ne vem, ali je pri nas kdaj kje predaval ali pa stopil v stik z našimi kulturnimi delavci ali pa s političnimi predstavniki. Niti ne vem, ali je kdaj objavil svoje prispevke v eni izmed tržaških revij ali v Primorskem dnevniku oziroma v tednikih, ki z različnih strani osvetljujejo in se soočajo z narodnostnimi in socialnimi problemi današnje zamejske stvarnosti. Morda je pisatelj to naredil, čeprav v svoji knjigi takih obiskov ali srečanj ne omenja, daje pa veliko povdarka svojemu sprehajanju pred tržaško postajo med gnečo jugoslovanskih državljanov, ki se tam stalno prepleta. Toda če bi pisatelj res prišel kdaj v globlji kontakt z našimi razmerami in ljudmi, bi najbrž ne mogel napisati, da smo desperantni ali brezglavi.« Štoka potem dokazuje, kako pretirane in celo neresnične so Javorškove besede.

Pesmi za to številko so prispevali Vladimir Kos, Ludovika Kalan, Bruna Pertot in nekdo z Dunaja, ki se ni podpisal. Vse pesmi, zlasti pa pesem Brune Pertot »Nikdar«, so nenavadno lepe. Alojz Rebula je prispeval odlomek iz svojega dnevnika iz leta 1964 pod naslovom »Bobešče«, Danilo Sedmak piše o vesoljcih in Kambodži, Ivan Udovič o novih prosvetnih domovih in prireditvah, zlasti o dejavnosti mladine, Marijan Breclj nadaljuje prevod roma-

na »Pomlad Adele Ostroluške« slovaškega pisatelja Zubeka, Martin Jevnikar ocenjuje pisatelja Zorka Simčiča in Mojca Rant nadaljuje svojo ljudsko povest »Resnični pravi dom«. Poleg tega najdemo v reviji še razne druge aktualne članke, prevode pesmi dveh avstrijskih pesnic, kulturni koledar, kotichek »Za dobro voljo« in drugo, pa tudi zanimiva pisma uredništvu. Revija je lepo ilustrirana.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
Kulturni dom

GOSTOVANJE NARODNEGA GLEDALIŠČA
IVAN ZAJC Z REKE

V četrtek, 14. maja ob 21. uri
v nedeljo, 17. maja ob 18. uri

IVO TIJARDOVIČ
MALA FLORAMYE
opereta v treh dejanjih

ABONENTI SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA imajo 50 odst. popusta.

ČERNIGOJEVA RAZSTAVA KRAŠKIH »KOLON« V KRAŠKI HIŠI

V Kraški hiši v Velikem Repnu oziroma v zraven stoječi galeriji (muzeju) je prirejena razstava barvanih odtisov slikarja Augusta Černigoja. Odtisi prikazujejo značilne »kolone« kraških kmetij, to je napisov na kamenitih obokih vrat, ki vodijo na dvorišča. Černigoj je z očesom resničnega umetnika odkril to lepoto in značilnost »kolon« ali »kalon«, kot jih sam imenuje po narečju, in jih s posebno tehniko odtisnil na papir in nato obarval. Iz teh napisov, od katerih so nekateri napisani (pred letom 1848) še v bohoričici, diha nekaj slovesnega in starodavnega, globoka srčna kultura in žlahtnost, ki sta odlikovala naše prednike in odlikujeta še danes mnoge naše kraške ljudi. Černigoju se je posrečilo, da je mojstrsko in pristno izrazil to žlahtnost in starodavnost.

Razstava zasluži, da bi si jo ogledal vsakdo, ki ima kaj čuta za take žlahtne lepote in značilnosti našega Krasa in ki je dojemljiv za umetniške užitke.

— o —

Izšla je 5. številka nove ljudske revije celjske Mohorjeve družbe »Nova Mladika«. Dobi se v Tržaški knjigarni.

Ob sedemdesetletnici Ignazia Siloneja

Znano je, da je Ignazio Silone kot pisatelj dosti bolj znan in priljubljen v tujini, kot pa doma v Italiji, čemur je vzrok verjetno v tem, da je objavil svoje prve knjige kot begunec v tujini in da njegovih del tedaj — v času fašizma — niso smeli prodajati ali zalagati v Italiji. Tako je italijanska javnost le malo vedela o njem, medtem ko so bile njegove knjige, kot npr. »Fontamara« pravi bestsellerji v tujini, zlasti v nemškogovorečem kulturnem prostoru. V zadnjih dveh desetletjih je tudi italijanska kulturna javnost spoznala in vzljubila

Silonejeva dela, vendar se je hkrati še povečala njegova priljubljenost v tujini. V Nemčiji, Avstriji in Švici je najti Silonejeve knjige v vsaki knjigarni. Tako ni čudno, da je nemški tisk posvetil veliko pozornost Silonejevi sedemdesetletnici, ki jo obhaja te dni. Enako tudi francoski tisk. Lep esej o Siloneju je napisal za njegovo sedemdesetletnico ugledni francoski pisatelj in esejist Francois Bondy. Ta esej je prinesel te dni veliki južnonemški dnevnik »Süddeutsche Zeitung« v svoji nedeljski prilogi. Bondy najprej poudarja v svojem eseju uglede, ki ga uživa Silone danes v italijanskem življenju kot pisatelj, kot politični mislec, kot pričevavec bližnje preteklosti in njenega protifašističnega boja, kot esejist in kot dramatik.

V svoji tragični presoji tradicionalne revne skupnosti je Silone naslednik Sicilijanca Giovannija Verga, zlasti njegovega romana »Malavogliu«, ki se dogaja v mali ribiški vasi in v katerem vplivajo mnogi glasovi posameznikov kot zbor. Pri Siloneju je vedno občutiti nekaj pratemelj tradicij gostoljubnosti in nekega hierarhiji tujeja frančiškanskega krščanstva... je zapisal Francois Bondy. Svoj esej zaključuje z ugotovitvijo: »Siloneja smemo smatrati za pisatelja, ki je imel opraviti z »arhaičnimi« plastmi socialne resničnosti kot tudi jezika in se tudi v tem smislu nagiba k nekemu ranemu krščanstvu. Vendar je Silone istočasno buden, moderen in racionalen. Nekemu pisatelju, ki ga je pozval, naj varuje notranja področja podzavestnega, kaotičnega, katera nosi vsak ustvarjavec s seboj, je odgovoril, da mora vsakdo živeti s svojim zasebnim kaosom, toda jezik skupnosti potrebuje neko mero razuma in preverljivosti, katerima se ne more nikoli odreči. Pogovor s tovariši, razumevanje družbe in sporazumevanje z njo so mu važnejši kot izražanje »neizrekljivega«. Že pred mnogimi leti je odgovoril Silone na vprašanje, zakaj piše romane, z besedami: »Da bi nudil nekoliko družbe« — »per offrire un po' di compagnia«.

2. in 3. številka revije „Prostor in čas“

Revija »Prostor in čas« se očitno trudi, da bi v svojem izhajanju ujela korak s koledarjem, in tako je izšla zdaj v dvojni številki, za februar in marec, s čimer pa je spet v zaostanku za 2 meseca. Morda bi bilo bolje, da bi revija začasno izhajala na manj straneh, pa bi zato prihajala v roke naročnikov bolj redno. Manj strani bi lahko nadoknadila s krajšimi, zato pa aktualnejšimi prispevki.

Na uvodnem mestu je tokrat objavljena študija literarnega zgodovinarja Antona Slodnjaka »Slovensko slovstvo v razmerju do drugih evropskih slovstev«. To zanimivo temo obravnava Slodnjak zelo suvereno, z evropsko razgledanostjo, a tudi zelo osebno. Poleg nekaterih zelo izvernih misli in dognanj pa najdemo v njegovem spisu tudi sledove starega romantičnega zgodovinarstva, ki je, kot kaže, starejši generaciji slovenskih slavistov in literarnih zgodovinarjev še danes kljub vsemu nedotakljiv mit. Tako občutimo v njegovem argumentiranju nekako trenje med čisto moderno, stvarno kritičnostjo in romantičnim balastom kot naslago iz literarnih in zgodovinskih teorij preteklih generacij. V splošnem pa se lahko reče, da je ta Slodnjakova študija duhovita, konkretna in resnično zanimiva.

To pa je tudi edini pomembnejši izvorni esej v tej številki, kar je vsekakor premalo za revijo, ki hoče biti res aktualna in slovenska in je bila prav zaradi tega sprejeta s takim veseljem in pričakovanjem, tudi tu pri nas. Namesto izvernih esejev oz. študij, ki jih je, kot kaže, težko dobiti, prinaša ta številka prevode esejev raznih tujih mislecev, kot Theodora Adorna, Wolfganga Helda, Leszka Kolakowskega in drugih. Hrvaški jezikoslovec Tomislav Ladan nam v daljši prevedeni razpravi prikazuje usodo hrvaškega knjižnega jezika, ki mu nekateri odrekajo veljavo samostojnega jezika in ga imajo samo za »varianto« umetno skovane takoimenovanega srbsko-hrvaškega ali hrvaško-srbskega jezika, kar je, kot trdi Ladan, posledica romantičnih, zgrešenih ilirskih in unitarističnih teorij preteklosti ter ostankov centralističnega etatizma.

Mnogo je v tej številki leposlovja. Poezijo zastopajo Bojan Pisk, Božidar Bagola, Anči Janežič in Franci Černigoj, pripovedništvo in dramatik pa Danilo Lokar, Jožef Faganel, Tržačanka Valeria Sisto Comar v prevodu Jolke Milič in Vladimir Kavčič. Esejistične prispevke in ocene so napisali Mirko Jurak, France Pibernik, Tone Frelj in Albert Rejec.

Sodobno kmetijstvo

Razstava goveje živine v občini Repentabor

Prejšnjo nedeljo, 10. maja, se je vršila na Colu tradicionalna razstava goveje živine sivorjave pasme, ki jo je kot v preteklosti tudi letos organizirala repentaborska občinska uprava s sodelovanjem pokrajinskega kmetijskega nadzorništva. Te edine živinorejske razstave na Tržaškem se je udeležilo prav lepo število rejcev občine Repentabor. Živinorejci, predvsem s Cola in Velikega Repna, so prignali živino točno ob določeni uri, tako da je ocenjevalna komisija takoj lahko začela s svojim delom. Ocenjevalno komisijo, ki je vsako leto različno sestavljena, so tokrat sestavljali dr. Bruno Fortunato iz kmetijskega nadzorništva v Pordenonu, kmetijski izvedenec Franco Mizzau, direktor pokrajinskem združenju rejcev v Pordenonu, ter dva živinorejca iz tržaške pokrajine, in sicer Albin Grgič iz Bazovice ter Ivan Racman iz Gročane.

Komisija, ki je ocenjevala 59 glav živine, je jemala v poštev predvsem morfološke značilnosti, torej zunanost ter drži. Ocenjevanje se je nekoliko zavleklo, kajti razstavna živina je bila prav lepa. Ob poldvanajstih je komisija končala s svojim delom in takoj za tem se je začela zaključna slovesnost s proglasom zmagovalcev in razdelitvijo nagrad.

Najprej je spregovoril repentaborski župan Mihael Guštin, ki se je zahvalil vsem razstavljalcem in članom ocenjevalne komisije ter poudaril izredno požrtvovalnost in prizadevnost domačih rejcev. Toplo se je zahvalil pokrajinskemu kmetijskemu nadzorništvu za pomoč pri organiziranju razstave in vsem ustanovam, tvrdkam in posameznikom, ki so dali na razpolago denar in darila za nagrade. Repentaborski župan se je dotaknil tudi vprašanja kraške zadružne mlekarne in izrazil željo, da bi čimprej prišlo do njene ustanovitve. Načelnik pokrajinskega kmetijskega nadzorništva dr. Fioravante Bucco je z zanj tipičnim zanosom pohvalil razstavljalce in poudaril napredek posebno pri mladem govedu. Tudi on se je dotaknil ustanavljanja zadružne kraške mlekarne in pozval rejce, da podprejo to pobudo, ki je bila zamišljena prav v njihovo korist. Dr. Vremec je ponovil izvajanja dr. Bucca v slovenščini. Kot zadnji je spregovoril nekaj besed predsednik novoustanovljenega združenja rejcev Ivan Križmančič iz Bazovice, ki je repentaborsko občino postavil za vzgled ostalim, kajti njena zasluga je, da sploh obstaja tovrstna razstava v tržaški pokrajini. Izrazil je upanje, da bo tudi drugod prišlo do podobnih pobud, pri čemer je obljubil pripravljenost združenja za sodelovanje.

Izvedenec za živinorejo pokrajinskega kmetijskega nadzorništva je nato prebral imena nagrajenih živali in rejcev. V oddelku telic od 6 do 17 mesecev starosti je dobila prvo nagrado SAVA (rejec Marij Tavčar, Veliki Repen 42), drugo nagrado je prejela DRAVA (Ivan Škabar, Veliki Repen 30), tretjo SIVA (Anton Guštin, Col 9), četrto pa Loli (Emil Purič, Veliki Repen 15).

V skupini junic je tekmovalo 6 junic. Prvo nagrado je odnesla BUSKA (Emil

Purič, Veliki Repen 15), drugo BIZA (Alfonz Guštin, Col 12), tretjo DRINA (Ivan Škabar, Veliki Repen 30).

V tretji skupini je tekmovalo 15 privenec. Prvo nagrado je dobila NELA (Anton Guštin, Col 9), drugo Lena (Anton Guštin, Col 9), tretjo ALPINA (Ivan Škabar, Veliki Repen 1), četrto ERNA (Valentin Bizjak, Col 70), peto nagrado pa so si delile ANITA (Valentin Bizjak, Col 10), BICI (Alfonz Guštin, Col 12), MUSKA (Emil Ravbar, Veliki Repen 21), MALA (Milan Bizjak, Veliki Repen 7), in pa MAURA (Alfonz Guštin, Col 12).

V oddelku krav do sedem let je prejela prov nagrado VIOLA (Lazar Jožef, Repen 60), drugo BREDA (Alfonz Guštin, Col 12), tretjo GROČANKA (Emil Purič, Veliki Repen 15), četrto MALA (Anton Guštin, Veliki Repen 71), peto mesto pa so si razdelile FANI (Olga Ravbar, Col 13), DRINA (Silvester Škabar, Veliki Repen 20), BISTRA (Alfonz Škabar, Veliki Repen 45), BIBA (Roman Purič, Veliki Repen 13), SIVKA (Emil Ravbar, Veliki Repen 21) ter VIDRA (Anton Guštin, Col 9).

V oddelku krav, starih nad sedem let, je prvo nagrado odnesla SUSY (Marij Tav-

čar, Veliki Repen 42), drugo SOLDA (Anton Guštin, Col 9), tretja MORA (Alfonz Guštin, Col 12), četrto pa MICA (Ivan Škabar, Veliki Repen 30).

Nagrado za najboljše vime je ocenjevalna komisija dodelila kravi pete skupine SOLDI, ki je last rejca Antona Guština, Col 9.

Splošno mnenje mnogih udeležencev, strokovnjakov pa tudi občinske uprave je, da je ta edinstvena razstava dosegla letos prav lepe uspehe, da bi pa kazalo v bodoče nekoliko spremeniti merila pri ocenjevanju in nagrajevanju goveda. Upoštevati je namreč treba, da se razstave udeležujejo izključno rejci iz repentaborske občine, zaradi česar je skrajno težko doseči vsako leto spremembe v kvaliteti živine, še težje pa se je izogniti, da ne bi levjega deleža nagrad pobrali skoraj vedno isti rejci. Delo ocenjevalne komisije je pač potekalo v skladu z merili, ki so drugod v veljavi, kar je tudi razumljivo tam, kjer razstavljajo živino rejci iz najrazličnejših krajev.

Nikakor pa ne kaže, da bi razstavo razširili na pokrajinsko raven, ker bi to bilo povezano s prevelikimi organizacijskimi težavami in stroški. Mislimo, da je bolje vztrajati v dosedanjem okviru. Mogoče bi bilo umestno pripraviti sestanek strokovnjakov in rejcev in se na njem pomeniti o novih prijemih, ki bi dali pobudi novega zagona.

ŠPORT MED NAŠO MLADINO

Boris Košuta in Sonja Milič odlična na državnem prvenstvu

Pred dnevi se je v prikupnem mestecu Fiuggi zaključilo italijansko državno prvenstvo v namiznem tenisu. Udeležili so se ga tudi naslednji slovenski tekmovalci: brata Boris in Edi Košuta, Sonja Milič, Rudi Fabjan, Robert Dobrila in Peter Ukmar.

Po pričakovanju je najbolj pomemben uspeh dosegel Boris Košuta. Igral je zelo dobro in se skupno s Tržačanom Peterlinijem uvrstil na odlično drugo mesto v državi v tekmovalni moških parov. Med posamezniki pa se je z lahkoto prebil do četrtfinala, kjer je po ogorčeni borbi moral kloniti pred lanskim državnim prvacom Triulzijem. Triulzi se je pozneje uvrstil v finale in tu izgubil z Milančanom Pelizzolo, ki je letos zaslužno osvojil naslov državnega prvaka. Boris Košuta je bil v končni lestvici šesti, kar je vsekakor pomemben uspeh.

Prijetno je presenetila nadarjena Sonja Milič, ki je prvič nastopila na tako važnem tekmovalju. Zasedla je odlično drugo mesto med naraščajnicami in častno sedmo mesto med tretjekategoricami.

Tudi Rudi Fabjan se je dobro izkazal. Med naraščajniki je zasedel odlično peto mesto, skupno s klubskim tovarišem Dobrilo pa prav tako peto mesto v ekipnem tekmovalju. Peter Ukmar je v paru s Peterlinijem zasedel tretje mesto v tekmovalju mladinskih dvojic, Edi Košuta pa se ni počutil najbolje in je med drugo? kategoriji moral položiti orožje že v prvem kolu pred Silenzijem iz S. Elpidia, pa čeprav po dolgi borbi v petih setih.

Fabij Ruzzier pokrajinski prvak

Borov atlet Fabij Ruzzier je osvojil naslov pokrajinskega prvaka med mladinci v teku na 110 m z ovirami s časom 19"3.

Duško Švab drugi v deseteroboju

Na deželnem tekmovalju v deseteroboju se je Borovec Duško Švab uvrstil na presenetljivo drugo mesto za zmagovalcem Tassinijem. Zbral je 4342 točk.

— o —

RAZPIS ZA HARMONIKARJE

Ansambel »Miramar« v Trstu razpisuje prvi deželni tekmovalni natečaj za harmonikarje, kitariste, orglarje, soliste in ansamble, ki bo 20. in 21. junija t. l. v Trstu, Largo Papa Giovanni XXIII, 7.

Tekmovalnega natečaja se lahko udeležijo otroci, mladinci in starejši mladinci brez starostne omejitve. Prijave morajo prispeti na naslov »Ansambel Miramar«, Scala Monticello 4, 34126 Trst - Trieste, do 30. maja t. l. (tel. 740-266).

Pravilnik in formularje za priprave k natečaju lahko dvignete:

v Trstu: v trgovini Fortunat pri cerkvi sv. Antona Novega, v Tržaški knjigarni v ul. sv. Frančiška, na Glasbeni Matici, v Finžgarjevem domu na Opčinah in v Slomškovem domu v Bazovici.

OBČNI ZBOR KASTA

KASTA obvešča, da bo redni občni zbor v petek 15. t. m. v Mali Dvorani v Kulturnem domu. Prvo sklicanje ob 20.30, drugo ob 21. DNEVNI RED:

1. Izvolitev volilne komisije
  2. Poročilo predsednika in tajnika
  3. Diskusija
  4. Rrazrešenica staremu odboru
  5. Volitve
  6. Razno.
- Sledila bo zakuska.

Zadnje slovo od zglednega dijaka

Zadnja pot pokojnega Petra Špacapana, dijaka zadnjega letnika slovenskega liceja, ki je postal žrtev prometne nesreče dne 6. t. m., je pokazala, kako je bil ta mladenič priljubljen med svojimi sovrstniki in tudi med starejšimi. Ze pri mrtvaški kapeli v bolnišnici se je zbralo velikansko število pogrebcev. Avtomobilov je bilo na stotine, da so morali še skavti pomagati pri urejanju prometa. Tako velikega pogreba v Gorici ni bilo že več desetletij.

Ko je pevski zbor res izbrano in presunljivo zapel žalostinke, je krenil dolgi sprevod, ki se je moral vzporedno razviti po več ulicah, do travniške cerkve. V do zadnjega prostora napolnjeni cerkvi je msgr. Močnik opravil pogrebne obrede. Nato se je razvil dolgi sprevod avtomobilov do mirenskega pokopališča, kjer je na italijanski strani grobnica Špacapanov. Po pogrebnih molitvah in petju se je po besedah malega skavta poslovil od pokojnika prof. Bednarik v imenu šole. Sledili so poslovljni govori predstavnikov raznih organizacij, pri katerih je Peter vodilno sodeloval, deželnega svetovalca dr. Štoke in prijateljev.

Mrak je že legal na grobišče, ko so pevci zapeli »Blagor mu« in je zemlja pokrila belo krsto ob solzah vseh pogrebcev.

Novice po svetu

Na Islandiji je začel bruhati vulkan Hecla. Pepel je neslo v višino 10.000 metrov. Človeških žrtev ni bilo.

V Italiji se nadaljuje val stavk, ki od časa do časa ohromi javno upravo in posamezne sektorje gospodarstva ter prevozov. Za bližnjo bodočnost se obeta še poslabšanje. Vse kaže, da bomo doživljali letos tudi »vroče poletje«.

Jugoslovanski generalni konzul v Trstu ing. Tepina je priredil v četrtek, 14. t.m. dopoldne tiskovno konferenco, na kateri je ing. Kristančič orisal pomen in potek košarkarskega svetovnega prvenstva v Ljubljani.

PROFESORSKA STAVKA

Včeraj so stavkali profesorji vseh slovenskih srednjih šol v Gorici. Proglasili so stavko skupno s sindikatom slovenske šole v Trstu. Enodnevno stavko so izvedli ločeno od italijanskih šolnikov, ki bodo stavkali v prihodnjih dneh, ker hočejo naši šolniki tem bolj poudariti svoje posebne zahteve in pravice. Te jim kratijo višje odločujoče šolske oblasti že dvajset let. Doslej ni pomagalo nobeno trezno posredovanje in prigovarjanje in zato so naši šolniki prisiljeni poseči po skrajnem orožju.

NOVO PRIZNANJE SLOVENSKEMU HOTELIRJU

Predsednik rimske turistične ustanove Raffaele Travaglini di S. Rita je danes (14. maja) podelil slovenskemu hotelirju v Rimu Vinku A. Levstiku zlato medaljo in diplomu za za-

sluge na področju turistične dejavnosti v Rimu. Slovesnost podelitve medalje in diplome je bila v Campidogliu, kjer je sedež rimske občine.

Za novo veliko priznanje našemu rojaku iskreno čestitamo.

PROSVETNO DRUŠTVO TABOR NA OPČINAH

se vključuje v proslavo 25-letnice obnove slovenske šole in priredi v nedeljo, 24. maja ob 17. uri v prosvetnem domu na Opčinah

SREČANJE S PARTIZANSKIMI UČITELJI

Prve obnovitelje našega šolstva bosta počastila pevska zbor Vasilij Mirk s Proseka-Kontovela in Pd Tabor.

Prostovoljni prispevki so namenjeni skladu za izgradnjo šole spomenika NOB v Cerknem.

Prejeli smo

O slovenski listi v občini Naborjet-Ovčja ves

Sedaj imamo tudi mi zapuščeni slovenski Korošci, ki živimo že petdeset let pod italijansko državo, pa nimamo še nobene prave pravice kot slovenska narodna manjšina, priložnost, da se zbudimo. Nimamo nobenih slovenskih šol in tudi krščanski nauk je v italijanščini. Zanimarjeni pa smo tudi v gospodarskem pogledu, saj ni pravih poti do naših hiš in koč v gorah. Mi koroški Slovenci tu živimo od svojih krvavih žuljev in človek se mora mučiti od jutra do pozne noči za vsakdanji kruh, ker pri nas ni nobene industrije, da bi se naša mladina zaposlila. Mladi morajo iti v tuje dežele, celo v Nemčijo, da se kaj zasluži. Se celo edino pravico, ki nam je ostala v naši Kanalski dolini — in to je edina naša podpora — da ima vsak posestnik pravico do nekaj lesa od državne uprave, so nam hoteli odvzeti in so nam že na vse kraje sukali to pošteno našo pravico.

Zaradi vsega tega si moramo tukajšnji Korošci sami pomagati in za to imamo zdaj priložnost s slovensko listo, katero naj bi

volile vse slovenske družine. Vsi Slovenci v občini Naborjet-Ovčja ves naj volijo slovenske kandidate, da nam bodo oni lahko pomagali k boljši bodočnosti ter zastopali ta naš zapuščeni slovenski svet pri oblasteh.

Zato naj bi bil slovenski znak naše liste narisani v »Novem listu«, da ga bodo ljudje videli, ga spoznali in se zavedli, da ga morajo voliti, če si hočemo sami pomagati.

Koroški Slovenci

KANDIDATI LISTE SLOV. LJUDSKEGA GIBANJA V OBČINI NABORJET - OVČJA VES

1. Dr. Franc Mljač, deželni uradnik
2. Tributsch Neža, šivilja
3. Wudenik Marija por. Miškot, gospodinja;
4. Preschern Simon, trgovec;
5. Rosic Marija Tereza por. Mljač, gospodinja
6. Dr. Drago Štoka, deželni poslanec

F.J. 33 S M R T V POMLADI

Pospremil jo je do doma, toda že prej mu je izmaknila roko.

»Bolje, da me ne vidi kdo od domačih. Oče je precej strog. Pa tudi Živa zelo pazi name. To je moja starejša sestra,« je pojasnila.

Nekaj trenutkov nato sta srečala dekle v kožuhočinastem plašču, ki je hitelo v smeri proti središču mesta.

»To je Živa,« je zašepetala Majda.

Pločnik še ni bil očiščen snega in gaz je bila ozka. Morali so čisto blizu drug mimo drugega. Pozdravili so se, pri čemer je bilo Tinetu nekoliko nerodno, kakor da bi ga zaslačili pri nečem prepovedanem.

»Oprostite, da vas nisem predstavila,« je rekla Majda, ko sta šla dalje. »A za kazen njej, ker tudi ona meni nikoli ne predstavi svoje družbe. Naj bo enkrat še ona radovedna.«

»Ali vas bo zatožila očetu, ker sem vas pospremil?«

»Ne, tega ne bo storila, ker ni špeckahla.«

Ta izraz je zvenel v njenih ustih bolj komično kot banalno. »Toda mene bo gotovo nahrulila, naj se ne družim s fanti, ker da sem še premlada.«

»Koliko pa je ona stara?«

»Dvajset let. Že drugo leto hodi na univerzo. Študira pa medicino. Veste, je zelo dobra in me ima zelo rada. Ravno zato misli da mora paziti name, kot da bi bila še otrok.«

»Torej niste več otrok?« se je pošalil.

»Kaj še! Nikar me ne žalite,« je rekla s hlinjeno užaljenostjo.

»Saj nisem mislil zares,« se je opravičil. Ni hotel, da bi mislila, da jo ima še za napol otroka.

Medtem sta prišla do vrtnih vrat njihove vile

»Kdaj vas bom lahko spet videl?« je vprašal, ko mu je dala roko.

»V petek, tam kjer danes.«

»Toda do petka je tako dolgo.«

»Druge dni ne morem. Ne smem. Oče je

tako strog in če bi zvedel, bi mi sploh prepovedal hoditi z vami. In potem bi bilo še slabše.«

Ni več silil vanjo, toda vedel je, kako počasi se mu bodo vlekli dnevi do prihodnjega tedna. Ob misli na to mu je zalila dušo grenkoba. Koliko njegovih kolegov iz »Zarje« in z univerze se je lahko vsak dan dobivalo s svojimi dekletji. Lahko so hodili z njimi na sprehod na Rožnik, v kino ali v gledališče in prebili cele ure skupaj. Ravno njemu pa je bilo to onemogočeno, kakor da bi moral biti vedno izjema v primerjavi z drugimi.

Dala mu je roko in za hip jo je stisnil v svoji, da je čutil njeno toploto. Iz njene obleke je vel rahel, omamljiv parfum, ki jo je napravljajal še bolj žensko. V luči cestne svetilke in luči, ki je žarela pred vhodom v vilo na dovrišču, so se njeni svetli lasje iskrili. Razločil je nežne deklinške črte njenega obraza, njene poudarjene rdeče, trmaste in hkrati vabljive ustnice in vzbočenost njenih prsi pod plaščem. In tisti hip se ni mogel premagati, potegnil jo je k sebi, jo objel, nagnil njeno glavo k sebi in jo poljubil na ustnice. Ni se branila, zdelo se je, kot da je otrpnila.

(dalje)